

Patrimoni lingüístic i literari

2012/2013

Codi: 102074

Crèdits ECTS: 6

Titulació	Pla	Tipus	Curs	Semestre
2500798 Graduat en Educació Primària	896 Graduat en Educació Primària	OT	0	0

Professor de contacte

Nom: Eulàlia Pérez Vallverdú

Correu electrònic: Eulalia.Perez@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: No

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

No se'n demanen

Objectius

-Conèixer els trets fonamentals de la diversitat lingüística patrimonial en les llengües catalana i espanyola a partir de l'observació i l'anàlisi de textos de la literatura popular i d'altres gèneres no literaris.

-Proporcionar un coneixement bàsic de la tradició literària catalana i espanyola a partir de la lectura i anàlisi d'un repertori ampli i variat de textos de diferents èpoques i representatius dels gèneres majors (poesia i narrativa)

-Augmentar la competència lecto-literària de l'estudiant en textos de qualitat literària i lingüística d'ambdues llengües.

-Reconèixer el valor de les obres literàries en la formació intel·lectual i cultural del mestre.

-Connectar el patrimoni literari i lingüístic del català i de l'espanyol amb el fons cultural europeu i universal.

Competències

- Abordar amb eficàcia situacions d'aprenentatge de llengües en contextos multiculturals i plurilingües.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crític i saber comunicar-se de manera efectiva, tant amb les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Fomentar la lectura i el comentari crític de text dels diferents dominis científics i culturals continguts al currículum escolar.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar els coneixements adquirits a la selecció, lectura i interpretació de textos dels diversos dominis científics i culturals.
2. Aprofundir en els efectes lingüístics del contacte de llengües.
3. Conèixer els textos més rellevants de la literatura en les llengües oficials.
4. Valorar la correcció, adequació i acceptabilitat en produccions orals i escrites.

Continguts

1. El patrimoni lingüístic i literari

1.1. Conceptualització

1.2. Funcions. La dimensió social, cultural i econòmica del patrimoni lingüístic i literari.

1.3. Les formes de difusió (la veu, el llibre, documents escrits, suports audiovisuals, els webs i altres recursos digitals, etc.)

1.4. La transmissió del patrimoni lingüístic i literari a l'Escola. Valor social i cultural en la formació dels infants.

2. Les varietats de la llengua i el patrimoni lingüístic

2.1. La geografia lingüística de les llengües catalana i castellana.

2.2. La variació geolingüística i la llengua estàndard.

2.3. Les varietats dialectals en els textos. Anàlisi i comentari de textos dialectals.

2.4. Recursos i estratègies per a l'observació i estudi de la variació geolingüística en la literatura popular

3. Els gèneres de la literatura tradicional i el patrimoni lingüístic

3.1. Visió general i classificació.

3.2. La llegenda, la rondalla i la cançó en el context històric i cultural. Punt de vista lingüístic i literari.

3.3. La paremiologia: els refranys, frases fetes, dites...

3.4. Anàlisi lingüística de la literatura tradicional.

4. El patrimoni literari (I): lectures de poesia

4.1. Els valors educatius de la literatura: l'experiència estètica; la comprensió del món i de l'ésserhumà; el coneixement de la llengua i la literatura.

4.2. Els gèneres: poesia descriptiva, narrativa i lírica. Presentació de models.

4.2. Els temes universals de la poesia en les literatures catalana i castellana (l'amor, la mort, l'ideal i la realitat, el paisatge, etc.).

4.3. Lectura i anàlisi de textos poètics de gèneres i temes diversos pertanyents a diferents èpoques.

4.4. La lectura en veu alta de textos poètics

5. El patrimoni literari (II): lectures de narrativa

5.1. Els gèneres: novel·la, narració i conte. Presentació de models.

5.2. Els temes universals de la narrativa en les literatures catalana i castellana (el viatge; l'aventura; l'amor; la guerra; el poder; etc.).

5.3. Lectura i anàlisi de textos narratius de gèneres i temes diversos pertanyents a diferents èpoques.

5.4. La lectura en veu alta de textos narratius

6. El patrimoni literari (III): lectures de teatre

6.1. Els gèneres: tragèdia, drama i comèdia. Presentació de models.

6.2. Els temes universals del teatre en les literatures catalana i castellana.

6.3. Lectura i anàlisi de textos teatrals de gèneres i temes diversos pertanyents a diferents èpoques.

Metodologia

El protagonista en el procés d'aprenentatge és l'estudiant. Sota aquesta premissa s'ha planificat la metodologia combinant les classes en gran grup i les activitats supervisades mitjançant les tutories.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes gran grup presencial	45	1,8	1, 2, 3, 4
Tipus: Supervisades			
Tutories	30	1,2	2, 4
Tipus: Autònomes			
Treball autònom	75	3	1, 2

Avaluació

L'avaluació de l'assignatura es durà a terme al llarg de tot el curs acadèmic mitjançant les activitats que es mostren en la graella que hi ha més avall.

La nota final s'obindrà a partir de la suma de les notes corresponents al percentatge assignat a cada llengua, indicat també a la graella.

Per tal de poder superar l'assignatura, cal que l'estudiant hagi tingut en totes dues llengües un 5 com a mínim. En cas contrari es considerarà suspès. De la mateixa manera, totes les activitats a avaluar dins de cada una de les llengües també s'hauran d'aprovar, pel cap baix, amb un 5 (només excepcionalment, els professors d'una mateixa llengua podran decidir que alguna de les activitats previstes es pugui superar amb una nota inferior a la indicada).

L'assistència a classe és obligatòria: l'estudiant ha d'assistir a un mínim d'un 80% de classes de cada llengua, en cas contrari es considerarà no presentat. La presentació d'un justificant no anul·la en cap cas una falta d'assistència, sinó que només serveix per explicar l'absència.

Els criteris generals que s'aplicaran en la qualificació de les diferents activitats d'avaluació de cada una de les llengües són: 1) Rigor informatiu i correcció conceptual; 2) Claredat i coherència expositiva (oral/escrit), i 3) Adequació i correcció lingüístiques.

Es qualificarà com a suspès (només excepcionalment no presentat) l'estudiant que no hagi fet totes les activitats d'avaluació.

Les qualificacions de cada una de les evidències avaluatives es faran públiques en un termini de temps no inferior a 7 dies ni superior a 40 dies després de la realització o lliurament de l'activitat. L'estudiant que vulgui revisar la nota podrà fer-ho en els 15 dies posteriors a la seva publicació en l'horari de tutories que el professorat té establert per a aquesta assignatura i que es fa constar en el programa

Es preveu una recuperació (reavaluació) de les activitats d'avaluació (examen, pràctiques, treballs...) no superades, un cop acabat el període de classes. El professorat decidirà com serà aquesta recuperació i en quin tipus de format (oral i/o escrit). Si el professor detecta una còpia flagrant d'un treball i/o d'un examen, l'estudiant serà penalitzat automàticament amb un suspens, que no podrà recuperar.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Prova escrita a l'aula (bloc castellà)	23%	0	0	1, 2, 3, 4
Prova escrita a l'aula (bloc català)	46,9%	0	0	1, 2, 3, 4
Pràctiques d'aula	6,7%	0	0	1, 2, 3
Treball sobre textos (bloc castellà)	10%	0	0	1, 4
prova lectura en veu alta	13,4%	0	0	1, 4

Bibliografia

BIBLIOGRAFIA GENERAL (bibliografia parcial)

Diccionari de la literatura catalana, Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 2008.

RIQUER, COMAS, MOLES, *Història de la literatura catalana*, 11 volums. Barcelona: Ariel, 1998.

VENY, Joan, *Petit atlas lingüístic del domini català*, Barcelona: IEC, 2007 i següents.

ALEGRE, Montserrat, *Dialectologia Catalana*, Barcelona, Teide, 1991.

CUNILLERA, LI., ANGELATS, F., *Literatura popular*, Barcelona: Laertes, 1992

ROMEU, Josep, *Poesia popular i literatura*. Barcelona: Curial, 1993.

VIOLANT RIBERA, Ramona, *La rondalla i la llegenda. Contribució a l'estudi de la literatura folklòrica catalana*. Barcelona: Fundació Serveis de Cultura Popular - Altafulla, 1990.

ANTOLOGIES I RECULLS DE TEXTOS (bibliografia parcial)

Obra del cançonier popular de Catalunya. Materials. A cura de Josep Massot i Muntaner, Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat

Romancer català. Text establert per Manuel Milà i Fontanals. Barcelona: Edicions 62, 1980

AMADES, Joan, *Diccionari d'endevinalles*. Tarragona: El Mèdol, 2002

AMADES, Joan, *Les millors llegendes populars*. Barcelona: Selecta, 1981

AMADES, Joan, *Les millors rondalles populars catalanes*. Barcelona, Selecta, 1984

PARÉS, Anna, *Tots els refranys catalans*. Barcelona: Ed.62, 2001

APLICACIONS I PROPOSTES DE TREBALL SOBRE EL PATRIMONI LINGÜÍSTIC I CULTURAL A L'ÀMBIT ESCOLAR (bibliografia parcial)

ROMA i CASANOVAS, Francesc, *Llegendes de la Natura. Itineraris pel nostre patrimoni cultural*. Tarragona: El Mèdol, 2002.

SOLDEVILA i BALART, Llorenç, *Una proposta d'educació integral: Ruta literària al Montseny*. Argentona: L'Aixernador, 1994.